

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa liitteenä olevasta luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-lisäkustannuksiin.

Tausta

Pääministeri Marinin hallitus on vuoden 2020 budjettiriihen yhteydessä sitoutunut korvaamaan koronaan liittyvät välittömät kustannukset täysimääräisesti niin kauan kuin tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano sitä edellyttävät.

Covid-19-epidemiasta aiheutuneita kustannuksia on kompensoitu kunnille erityisesti korottamalla peruspalvelujen valtionosuuksia ja yhteisöveron jako-osuutta. Vuonna 2021 kuntakentälle epidemiasta aiheutuneet kustannukset korvattiin olennaisilta osin valtionavustuksilla, joita sosiaali- ja terveysministeriö myönsi yhteensä noin 1,08 miljardia euroa. Koronapandemia ei ole heikentänyt kuntataloutta, sillä valtio on tukenut kuntia ja kuntayhtymiä epidemian aikana vuosina 2020–2021 erilaisilla tukitoimilla yhteensä noin 5 miljardilla eurolla.

Koronasta aiheutuneet kustannukset eivät ole jakautuneet tasaisesti kaikkien kuntien kesken, vaan muun muassa tautitilanteesta johtuen kuntien välillä voi olla suuriakin eroja. Tästä syystä sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin liittyvät korvaukset kunnille, kuntayhtymille ja Ahvenanmaan maakunnalle on myös vuonna 2022 tarkoitus toteuttaa olennaiselta osin valtionavustuksilla, jotka mahdollistavat korvausten kohdentumisen valtionosuusjärjestelmää tarkemmin.

Tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kuntien vuoden 2022 koronasta aiheutuneiden sosiaali- ja terveydenhuollon lisäkustannusten korvaamiseksi myönnettävistä valtionavustuksista.

Pääministeri Marinin hallituksen kirjaus koronavirukseen liittyvistä välittömistä

kustannuksista on sidottu tautitilanteen kehittymiseen sekä taudin torjunnan tapoihin. Epidemiatilanne sekä taudin torjuntaan ja hoitoon liittyvät toimet ovat vuoden 2022 aikana kehittyneet ja muuttuneet monin tavoin. Muun muassa hybridistrategiaa, kansallista covid-19 testaus- ja jäljitysstrategiaa ja koronarokotusstrategiaa on päivitetty. Tartuntatautien vastustamistyö sekä varautuminen terveydenhuollon häiriötilanteisiin ovat kunnan lakisääteisiä tehtäviä, joita rahoitetaan jo valtionosuusjärjestelmän kautta. Yllä mainittujen tekijöiden vuoksi lausunnolle lähtevän asetuksen mukaisesti koronasta aiheutuneet lisäkustannukset korvattaisiin erillisellä valtionavustuksella kunnille testauksen, hoidon ja muiden välittömien kustannusten osalta 30.6.2022 saakka ja koronarokottamisen lisäkustannukset koko vuoden 2022 osalta.

Koronaepidemia ei ole heikentänyt kuntatalouden tilaa, sillä valtio on tukenut kuntia ja kuntayhtymiä epidemian aikana vuosina 2020–2021 erilaisilla tukitoimilla yhteensä noin 5 miljardilla eurolla. Valtion kuntataloudelle vuosina 2020 ja 2021 osoittamat rahalliset tuet ovat olleet erittäin mittavia ja voidaan arvioida, että lisärahoituksen määrä on kokonaisuudessaan ylittänyt selvästi kuntataloudelle aiheutuneiden lisäkustannusten ja muiden taloudellisten menetysten kokonaismäärän. Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen näkökulmasta vuoden 2022 kustannustiedon tulisi vastata mahdollisimman tosiasiallista tilannetta, sillä tieto vuoden 2022 nettokustannuksista toimii lähtökohtana hyvinvointialueiden rahoitukselle. Vuonna 2022 ei myöskään ole enää perusteltua jakaa erillistä harkinnanvaraista rahoitusta, koska kuntien taloudellinen tilanne on aikaisempien vuosien korvausten ansiosta hyvä.

Avustuskokonaisuuden tavoitteena on, että avustus kohdistuisi hakijoille kokonaisuutena oikeudenmukaisesti ja riittävän tarkasti aiheutuneiden lisäkustannusten suhteessa. Lisäksi tavoitteena on, että avustusjärjestelmä aiheuttaisi hakijoille mahdollisimman vähän hallinnollista rasitetta. Tämän vuoksi avustus määritettäisiin suhteellisen yksinkertaisin laskennallisin perustein.

Esityksessä ehdotetaan, että avustuksen määrä perustuisi olennaisilta osin toimintaa kuvaaviin tietoihin sekä laskennalliseen yksikkökorvaukseen. Toiminnot, joille avustus määritettäisiin tällä tavoin, olisivat covid-19-testaus, rokottaminen covid-19-tautia vastaan ja covid-19-taudin aiheuttama sairaalahoito. Toimintokohtainen avustuksen määrä määritettäisiin kertomalla lukumäärätieto valtionapuviranomaisen määrittämällä yksikkökorvauksella. Korvausten taso tulitaisiin mitoittamaan siten, että epidemian hoidosta aiheutuneet lisäkustannukset tulevat valtakunnan tasolla kokonaisuudessaan täysimääräisesti katetuksi. Toimintokohtaisten avustuserien lisäksi avustuskokonaisuuteen sisällytettäisiin asukasluvuun pohjautuva laskennallinen erä kattamaan muita koronasta aiheutuneita välittömiä kustannuksia.

Esityksessä ehdotetaan, että avustus myönnetään ensisijaisesti kunnille ja Ahvenanmaan maakunnalle. Asetuksella säädettäväksi ehdotettu avustuskokonaisuus vastaa monilta osin vuoden 2021 kustannusten korvaamiseksi säädettyä asetusta.

Valtionavustuksen hakeminen ajoittuisi syksyyn 2022.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään toimittamaan 2.9.2022 klo 16:15 mennessä ensisijaisesti lausuntopalvelu.fi -järjestelmään. Lausunnossa tulee mainita diaarinumero VN/17578/2022.

Vaihtoehtoisesti lausunnon voi lähettää myös sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamon kautta (kirjaamo.stm@gov.fi, viite VN/17578/2022).

Huomaattehan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Lausua voi yhteen tai useampaan kohtaan.

Aikataulu

Lausuntoaika on 8.8.–2.9.2022. Lausuntoaika on normaalia lyhyempi, koska asetuksen perusteella käynnistettävä valtionavustushaku ja sen pohjalta tehtävät päätökset ja maksatukset vaativat aikaa ja ne pitää saattaa päätökseen vuoden 2022 aikana. Lausuntokierroksen aikana järjestetään myös kuulemistilaisuus.

Valmistelijat

Asetuksen valmistelusta vastaa sosiaali- ja terveysministeriö. Valmistelusta on huolehtinut tehtävää varten asetettu ohjausryhmä ja valmisteluryhmä, joissa kummassakin on ollut edustus sosiaali- ja terveysministeriöstä sekä valtiovarainministeriöstä.

Lisätietoa antavat tarvittaessa:

lakimies Jonna Salmela (puh. vaihde 0295 16001 tai etunimi.sukunimi@gov.fi)
kehittämisenneuvos Saara Leppinen, 22.8.2022 alkaen (puh. vaihde 0295
16001 tai etunimi.sukunimi@gov.fi) Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen:
koronakorvaukset.stm@gov.fi

Liitteet:

[Asetus luonnos fi.pdf](#) - Asetusluonnos suomeksi

[Asetus luonnos sv_Förordning.pdf](#) - Förordningsutkast på svenska

[Perustelumuihistio luonnos fi.pdf](#) - Perustelumuihistioluonnos suomeksi

[Perustelumuihistio luonnos sv_Motiveringspromemoria.pdf](#) - Motiveringspromemoria på svenska

Jakelu:

Ahvenanmaan maakuntahallitus
Akaan ja Urjalan yhteistoiminta-alue akaan.kaupunki@akaa.fi
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta

Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Brändö kommun
Eckerö kommun
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden keskusyksikkö
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystieteiden keskusyksikkö
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Finströms kommun
Forssan kaupunki
Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä
Föglö kommun
Geta kommun
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hammarlands kommun
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin- ja uudenmaan sairaanhoitopiiri
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Härkätien sosiaali- ja terveystieteiden keskusyksikkö
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta

Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä Sosteri
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Jomala kommun
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juankosken kaupunki
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän, Hankasalmen ja Uuraisten yhteistoiminta-alue
Jämijärven kunta
Jämsän ja Kuhmoisten yhteistoiminta-alue
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alue
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Kajaanin kaupunki
Kalajoen ja Merijärven yhteistoiminta-alue
Kalajoen kaupunki
Kangasalan ja Pälkäneen yhteistoiminta-alue
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki

Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä, Soite
Keski-Satakunnan terveydenhuollon ky
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Kommunernas socialtjänst k.f.
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kumlinge kommun
Kuntayhtymä kaksineuvoinen
Kuopion ja Tuusniemen yhteistoiminta-alue
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä
Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Kökar kommun
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin sairaanhoitopiiri
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta

Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lemlands kommun
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan ja Oripään yhteistoiminta-alue
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Loviisan ja Lapinjärven yhteistoiminta-alue
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Lumparlands kommun
Luumäen kunta
Luvian kunta
Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Malax kommun - Maalahden kunta
Mariehamns stad
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen yhteistoiminta-alue
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykärläby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki

Oasen boende- och vårdcenter k.f.
Oikeusministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Oulunkaaren kuntayhtymä
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon ja Kihniön yhteistoiminta-alue
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Peruspalvelukuntayhtymä Kallio
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne
Perusturvakuntayhtymä Akseli
Perusturvakuntayhtymä Karviainen
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pietarsaaren seudun yhteistoiminta-alue
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
Pirkkalan ja Vesilahden yhteistoiminta-alue
Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiiri
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä PoSa
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta

Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiri
Pälkäneen kunta
Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymä
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä
Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alue
Raision kaupunki
Rannikko-Pohjanmaan sosiaali- ja perusterveydenhuollon kuntayhtymä
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven ja Karstulan seudun SoTe kuntayhtymä
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Saltviks kommun
Sastamalan kaupunki
Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystyöpalvelut
Satakunnan sairaanhoitopiiri
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen ja Isokyrön yhteistoiminta-alue
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki

Sonkajärven kunta
Sotkamon kunta
Sottunga kommun
Sulkavan kunta
Sunds kommun
Suomen kuntaliitto
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen ja Oriveden yhteistoiminta-alue
Tampereen kaupunki
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Turun kaupunki - Åbo stad
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Uvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenkaupungin, Kustavin, Pyhärannan, Taivassalon ja Vehmaan yhteistoiminta-alue
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalán kunta
Vaasan ja Laihian yhteistoiminta-alue
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan sairaanhoitopiiri
Valkeakosken kaupunki
Valtimon kunta
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden ja Joroisten yhteistoiminta-alue
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta

Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren ja Pihtaputaan yhteistoiminta-alue
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virrat-Ruovesi yhteistoiminta-alue
Vårdö kommun
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylä-Savon Sote kuntayhtymä
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta
Ålands hälso- och sjukvård
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Tähän voitte kirjoittaa kommentteja liittyen asetuksen 1 §:ään (Soveltamisala)

Kommenttinne

Tähän voitte kirjoittaa kommentteja liittyen asetuksen 2 §:ään (Avustettavat kustannukset)

Kommenttinne

Tähän voitte kirjoittaa kommentteja liittyen asetuksen 3 §:ään (Avustuksen saaja)

Kommenttinne

Tähän voitte kirjoittaa kommentteja liittyen asetuksen 4 §:ään (Avustuskokonaisuudet)

Kommenttinne

Tähän voitte kirjoittaa kommentteja liittyen asetuksen 5 §:ään (Avustus testaukseen)

Kommenttinne

Tähän voitte kirjoittaa kommentteja liittyen asetuksen 6 §:ään (Avustus rokottamiseen)

Kommenttinne

Tähän voitte kirjoittaa kommentteja liittyen asetuksen 7 §:ään (Avustus hoidon kustannuksiin)

Kommenttinne

Tähän voitte kirjoittaa kommentteja liittyen asetuksen 8 §:ään (Avustus muihin välittömiin kustannuksiin)

Kommenttinne

Tähän voitte kirjoittaa kommentteja liittyen asetuksen 9 §:ään (Avustuskokonaisuuksien korvaustaso)

Kommenttinne

Tähän voitte kirjoittaa kommentteja liittyen asetuksen 10 §:ään (Valtionavustuksen hakeminen)

Kommenttinne

Tähän voitte kirjoittaa kommentteja liittyen asetuksen 11 §:ään (Voimaantulo)

Kommenttinne

Tähän voitte kirjoittaa muita huomioita asetukseen liittyen

Kommenttinne

livari Annakaisa
Sosiaali- ja terveysministeriö

Saarikoski Annalotta
Sosiaali- ja terveysministeriö